UCHWAŁA NR 0150/XL/760/2005

RADY MIASTA TYCHY

z dnia 24 listopada 2005 r.

w sprawie: przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2006 rok.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) w związku z art. 4^1 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147 poz.1231 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta, po zaopiniowaniu przez Komisję Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych,

Rada Miasta Tychy uchwala:

§ 1

Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2006, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

Wiceprzewodniczący
Rady Miasta Tychy

dr Michał Gramatyka

Załącznik do Uchwały
Nr 0150/XL/760/05
Rady Miasta Tychy
z dnia 24 listopada 2005 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2006

Wstęp

Zadania zapisane w niniejszym Programie, przewidziane do realizacji w 2006 roku, są kontynuacją działalności prowadzonej w tym zakresie w latach ubiegłych i odpowiadają określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zadaniom nałożonym na gminy. Program uwzględnia kierunki działań przyjętych w tym zakresie w "Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 2000 - 2005" i jest spójny ze "Strategią rozwiązywania problemów społecznych miasta Tychy na lata 2003 -2007".

Cele Programu:

- promocja zdrowego, wolnego od uzależnień stylu życia;
- zmniejszanie rozmiaru problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu, w tym zaburzeń życia rodzinnego (przemoc, zaniedbanie);
- ograniczenie spożycia alkoholu przez młodych ludzi,

Podstawowe kierunki działań przewidzianych do realizacji w Programie, obejmują:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
II. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w tym ochrony przed przemocą domową rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami od alkoholu.
III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
IV. Wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
V. Wspieranie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Diagnoza problemu

Z badań ESPAD (*Europejski Program Badań Ankietowych w Szkołach)*, wykonanych w Województwie Śląskim w 2004 roku na próbie ok. 2400 osób 17. i 19. letnich wynika m.in., iż eksperymentowanie z używaniem narkotyków chociaż raz w życiu zadeklarowało 92,8 %gimnazjalistów i 96,8% uczniów klas ponadgimnazjalnych, a w czasie na 30 dni przed badaniem alkohol piło 61, 3% 17. latków i 78, 3 % 19. latków (picie alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem uznano za wskaźnik względnie częstego używania alkoholu).

W Tychach nie wykonano aktualnych, podobnych badań mających na celu określenie skali problemu. Jednym z istotnych zadań niniejszego Programu będzie systematyczne diagnozowanie problemu uzależnień w Tychach na podstawie danych pozyskanych m.in. w placówkach oświatowych, Komendzie Miejskiej Policji, MOPS, Sądzie Rejonowym, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stowarzyszeniach abstynenckich.

Rozdział. 1. Realizatorzy Programu

1. Głównym realizatorem Programu jest Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta.
2. W realizacji Programu uczestniczyć będą również:
   1) Jednostki organizacyjne Urzędu Miasta Tychy:
      a) Wydział Informacji, Promocji i Współpracy z Zagranicą
      b) Wydział Działalności Gospodarczej
      c) Wydział Realizacji Inwestycji
      d) Wydział Komunikacji
      e) Straż Miejska
   2) Jednostki organizacyjne Miasta Tychy:
      a) Miejski Zarząd Oświaty
      b) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
      c) Ośrodek Interwencji Kryzysowej
      d) Miejskie Centrum Kultury
      e) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
      f) Ośrodek Usług Opiekuńczo - Wychowawczych
      g) Izba Wytrzeźwień
   3) Inne podmioty:
      a) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
      b) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna
      c) Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyka Leczenia Uzależnień
      d) Komenda Miejska Policji
      e) Prokuratura Rejonowa
      f) Sąd Rejonowy
      g) organizacje pozarządowe, wspierające dzieci i rodziny zagrożone uzależnieniami
      h) inne osoby i podmioty realizujące zadania wynikające z ustaw

Rozdział. 2. Zasoby

Placówka	ilość miejsc	Adres
Placówki pierwszego kontaktu		
Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyka Leczenia Uzależnień *Mens Sana*	X	ul.. Bukowa 20
Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin	X	al. Piłsudskiego 12
Punkt Konsultacyjny ds. uzależnień przy Izbie Wytrzeźwień	X	ul. Budowlanych 67
Izba Wytrzeźwień	29	ul. Budowlanych 67
Placówki stacjonarne		
Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie	20	ul. Fitelberga 4
Ośrodek Usług Opiekuńczo Wychowawczych	50	ul. gen. de Gaulle`a 12
Placówki wsparcia dziennego (opieka środowiskowa)		
Świetlica Terapeutyczna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	30	ul. Batorego 57
Świetlica Środowiskowa św. Krzysztofa Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Faustyna	50	ul. kard. Wyszyńskiego 1
Świetlica Środowiskowa "Domek" Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Faustyna	30	ul. Nowokościelna 56

Świetlica Środowiskowa bł. Jan XXIII Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Faustyna	50	ul. Hierowskiego 12
Świetlica Środowiskowa św. Rodziny Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Faustyna	30	ul. Elfów 29
Świetlica Środowiskowa Christoforos Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Christoforos	65	ul. ks. Tischnera
Środowiskowy Klub Młodzieżowy św. Krzysztofa Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Faustyna	15	ul. kard.Wyszyńskiego 1
Świetlica Środowiskowa przy Ośrodku Usług Opiekuńczo-Wychowawczych	15	ul. gen. de Gaulle`a 12

Wychowawcy w świetlicach środowiskowych			
liczba wychowawców ogółem (etaty)	15,5	liczba wychowawców przygotowanych do pracy z rodziną z problemem alkoholowym	13

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna		ul. Andersa 16	
liczba psychologów	14	liczba pedagogów	18

Komenda Miejska Policji w Tychach	
liczba policjantów przygotowanych do realizacji procedury *Niebieska Karta*	76

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej			
Liczba pracowników socjalnych	37	liczba pracowników socjalnych przygotowanych do pracy z rodziną z problemem alkoholowym	12

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich:			
liczba kuratorów zawodowych	7	liczba kuratorów społecznych	48

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej wykonujący orzeczenia wykonujący orzeczenia w sprawach karnych osób dorosłych:			
liczba kuratorów zawodowych	5	liczba kuratorów społecznych	99

Miejskie placówki oświatowe:

Rodzaj	ilość placówek	liczba uczniów	liczba nauczycieli (etaty)	liczba profilaktyków
Przedszkola	23	2375	237	12
Szkoły podstawowe	21	6754	671	153
Gimnazja	13	4807	455	58
Szkoły ponadgimnazjalne	37	7127	620	38
Szkoły specjalne	4	297	97	5

Stowarzyszenia abstynenckie

Nazwa stowarzyszenia	Adres
Stowarzyszenie "Trzeźwość Życia"	al. Piłsudskiego 12
Stowarzyszenie Tyski Klub Abstynentów *Bosman*	pl. Wolności 3

Wspólnoty Anonimowych Alkoholików

Nazwa	miejsce spotkań	terminy spotkań
"Trzynastka"	ul. Kopernika 5 (przy parafii)	poniedziałki godz. 18.00
"Wsparcie"	ul. kard. Wyszyńskiego 1 (przy parafii)	wtorki, godz. 17.30
"Bosman"	pl. Wolności 3	środy, 17.00
"Femina"	pl. Wolności 3	czwartki 17. 30
"Millenium"	pl. Zwycięstwa 1 (przy parafii)	piątki, godz. 18.00
"Sobotnia"	ul. kard. Wyszyńskiego 1 (przy parafii)	soboty, godz. 16.45
"Potrzeba"	ul. Elfów 29 (przy parafii)	niedziele, godz. 15.00

Telefon informacyjno-wspierający dla osób uzależnionych i ich rodzin 329 14 35

Rozdział 3. Zadania przewidziane do realizacji w 2006 roku

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

1. Motywowanie osób uzależnionych do rozpoczęcia procesu leczenia i wyjścia z uzależnienia oraz kierowanie tych osób do odpowiednich poradni i instytucji pomocowych;
2. Prowadzenie postępowania przygotowawczego w sprawach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego osób uzależnionych od alkoholu i kierowanie kompletnych wniosków wraz z wywiadem środowiskowym i opinią biegłego psychologa do Sądu;
3. Prowadzenie dodatkowych programów terapeutycznych, nie objętych kontraktem z NFZ, a w tym: programu psychoterapii pogłębionej oraz programu terapii poszpitalnej tzw. after care oraz treningów: pełnienia ról społecznych, asertywności, radzenia sobie ze złością itp., w tym także terapii sprawców przemocy domowej wraz z budowaniem systemu wsparcia dla pacjenta w oparciu o istniejące grupy anonimowych alkoholików;
4. Udzielanie informacji o problemach związanych z uzależnieniem oraz o miejscach uzyskania pomocy w ramach Punktu Konsultacyjnego;
5. Prowadzenie dyżurów przy telefonie edukacyjno - informacyjno - wspierającym dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
6. Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje pracowników lecznictwa odwykowego, pracujących z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz personelu medycznego (na podstawie zgłoszonego zapotrzebowania).

Wskaźniki:
- *ilość udzielonych porad, informacji, działań pomocowych wobec osób uzależnionych*
- *liczba osób uczestniczących w terapii*
- *liczba osób uzależnionych, zobowiązanych przez sąd do podjęcia leczenia*
- *liczba przeszkolonych specjalistów*

II. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w tym ochrony przed przemocą domową rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami od alkoholu

1. Udzielanie osobom współuzależnionym wsparcia psychologicznego oraz bezpłatnych porad i konsultacji w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego i karnego w ramach Punktu Konsultacyjnego;
2. Prowadzenie programów psychoterapii grupowej osób współuzależnionych oraz programów terapeutycznych dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA);
3. Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i socjopterapeutycznej dla dzieci z rodzin alkoholowych;
4. Prowadzenie istniejących oraz utworzenie nowych świetlic /klubów środowiskowych wraz z organizacją wypoczynku wakacyjnego dla podopiecznych, realizowanego z odpowiednio opracowanym programem opiekuńczo - profilaktycznym, dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych alkoholizmem wraz z dożywianiem dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych;
5. Prowadzenie autorskich programów pracy z rodzicami podopiecznych świetlic i klubów środowiskowych;
6. Prowadzenie atrakcyjnych, autorskich programów pracy z dziećmi sprawiającymi trudności wychowawcze, a w tym podopiecznych świetlic i klubów środowiskowych;
7. Prowadzenie programu „Dzieci ulicy";
8. Prowadzenie obozów i kolonii dla dzieci z rodzin zagrożonych uzależnieniami, realizowanych w oparciu o program profilaktyczny;

9. Zwiększanie skuteczności interwencji prawno - administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym;
10. Powołanie zespołu koordynującego działania pomocowe różnych instytucji i organizacji pozarządowych, stykających się z problemem przemocy w rodzinie (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, MZO, MOPS, STŻ);
11. Udzielanie ofiarom przemocy w rodzinie wsparcia psychologicznego oraz prowadzenie grupowej terapii tych osób;
12. Prowadzenie programów korekcyjnych dla sprawców przemocy;
13. Organizowanie szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności osób pracujących z rodziną z problemem alkoholowym oraz innymi zaburzeniami funkcjonowania tej rodziny a także doradztwa merytorycznego i superwizji prowadzonych działań pomocowych.

Wskaźniki:
- *liczba osób dorosłych uczestniczących w terapii i programach pomocowych*
- *liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach pomocowych*
- *liczba osób przeszkolonych w zakresie profesjonalnej pracy z rodziną dysfunkcyjną*
- *ilość udzielonych konsultacji prawnych i psychologicznych*

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych

1. Wspieranie realizacji działań zawartych w szkolnych programach profilaktyki, a w tym także prowadzenie licencjonowanych programów profilaktycznych oraz programów opracowanych przez nauczycieli;
2. Prowadzenie pozalekcyjnych programów sportowych, inicjujących zdrową rywalizację oraz promujących trzeźwy styl życia, wraz z możliwością sfinansowania ze środków Programu budowy, remontu lub modernizacji obiektów sportowych i rekreacyjnych, niezbędnych do realizacji programów sportowych;
3. Realizacja programu pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z osiedli O, N, M, wraz z budową boiska osiedlowego przy ul. Nałkowskiej 19;
4. Wspieranie działań promujących styl życia wolny od uzależnień oraz pozytywne wzorce zachowań a w tym: debat, zawodów sportowych, koncertów, festynów, happeningów, itp;
5. Finansowanie lokalnych i współudział w ogólnopolskich konferencjach i kampaniach społecznych;
6. Współpraca z lokalną prasą w zakresie tematyki dotyczącej problemów alkoholowych oraz promocji wolnego od uzależnień stylu życia;
7. Prowadzenie badań sondaży i diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, zasobów i efektów podejmowanych działań;
8. Aktualizacja tyskiej strony internetowej dotyczącej problematyki uzależnień oraz organizacja i obsługa chat-u oraz poczty e-mailowej dla zainteresowanych mieszkańców miasta;
9. Zakup i rozpowszechnianie materiałów informacyjno - edukacyjnych dot. problematyki uzależnienia od alkoholu i przemocy domowej dla mieszkańców miasta oraz realizatorów Programu;
10. Wspieranie działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców oraz działań korekcyjnych wobec osób zatrzymanych za popełnienie przestępstw w stanie nietrzeźwym;
11. Wspieranie działań związanych z bezpieczeństwem w miejscach publicznych w kontekście problematyki alkoholowej;
12. Podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku załamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych;

13. Organizowanie szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz pracowników Policji.

Wskaźniki:
- *liczba uczestników programów edukacyjno-profilaktycznych*
- *liczba przeszkolonych osób*
- *ilość rozpowszechnionych materiałów informacyjno- edukacyjnych*

IV. Wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Dofinansowanie działań wspierających zatrudnienie socjalne osób uzależnionych, po zakończonym programie psychoterapii, na podstawie odpowiednich programów w ramach np. Centrum Integracji Społecznej, zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym.

Wskaźnik:
- *liczba uczestników programów reintegracji zawodowej i społecznej*

V. Wspieranie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie działalności Klubu Abstynentów Bosman a w tym dofinansowanie kosztów lokalowych Klubu oraz sfinansowanie pracy terapeuty prowadzącego program wspierający proces zdrowienia osób uzależnionych
2. Promowanie działalności Klubu Abstynentów *Bosman* oraz Stowarzyszenia *Trzeźwość Życia* na tyskiej stronie internetowej Urzędu Miasta: www.umtychy.pl oraz miesięczniku miejskim *Twoje Miasto*.
3. Promowanie akcji i działań prowadzonych przez Komendę Miejską Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną i innych miejskie instytucje, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Rozdział 4. Sposób realizacji zadań

1. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia koordynuje a zarazem inspiruje realizację Programu, odpowiedzialny jest również za formalną i merytoryczną prawidłowość wydatkowanych środków przeznaczonych na realizację zadań wynikających z Programu.
2. Przekazywanie zadań do realizacji innym Wydziałom Urzędu Miasta oraz jednostkom organizacyjnym Urzędu Miasta następuje poprzez zmianę dysponenta środków.
3. Zakupy oraz zlecenia zewnętrzne dokonywane są w trybie konkursu ofert lub w trybie ustawy prawo zamówień publicznych.
4. Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, rozpatrując wnioski i oferty na realizację zadań wynikających z Miejskiego Programu może zwrócić się do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o opinię merytoryczną.

Rozdział 5. Wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ustala się wynagrodzenie dla:
1. każdego z członków Zespołu Opiniującego Miejskiej Komisji w kwocie 84 zł.,- za każde posiedzenie Zespołu, wypłacane na podstawie umowy – zlecenia oraz listy poświadczającej obecność na posiedzeniu;
2. dla członków Miejskiej Komisji przeprowadzających, poza godzinami pracy, kontrole placówek sprzedających alkohol, w kwocie 26 zł., wypłacane na podstawie umowy – zlecenia oraz protokołu z przeprowadzonej kontroli.

Rozdział 6. Wynagrodzenia wykonywane na wniosek Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Dodatkowe czynności wykonywane na wniosek MKRPA wynagradzane są na podstawie umowy zlecenia, za rzeczywisty wkład pracy i wynoszą:

1. za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego: 48 zł.;
2. za przeprowadzenie badania i sporządzenie opinii w sprawie uzależnienia alkoholowego: 94 zł. (dla każdego biegłego).

Rozdział 7 Kontrola tyskich punktów sprzedaży i podawania alkoholu

W zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych a w tym w szczególności w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim będą wykonywane kontrole doraźne a także w ramach ogólnopolskich kampanii społecznych.
Kontrole przeprowadzane będą przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy współpracy z pracownikami Policji Miejskiej oraz Straży Miejskiej w Tychach.

Rozdział 8. Budżet Programu

1. Zadania ujęte w niniejszym Miejskim Programie finansowane są ze środków budżetu miasta, zgodnie z uchwałą w sprawie budżetu miasta Tychy na rok 2006.
2. Środki niewykorzystane w roku budżetowym 2006 przesuwa się jako środki niewygasające na realizację zadań wynikających z Miejskiego Programu na rok 2007 do momentu uprawomocnienia się uchwały budżetowej na ten rok.